

BETONJARKA

BIJELJINA

Filip Stevanović

Vladimir Radmilo

Nenad Radović

Maden Blizanac

BEION

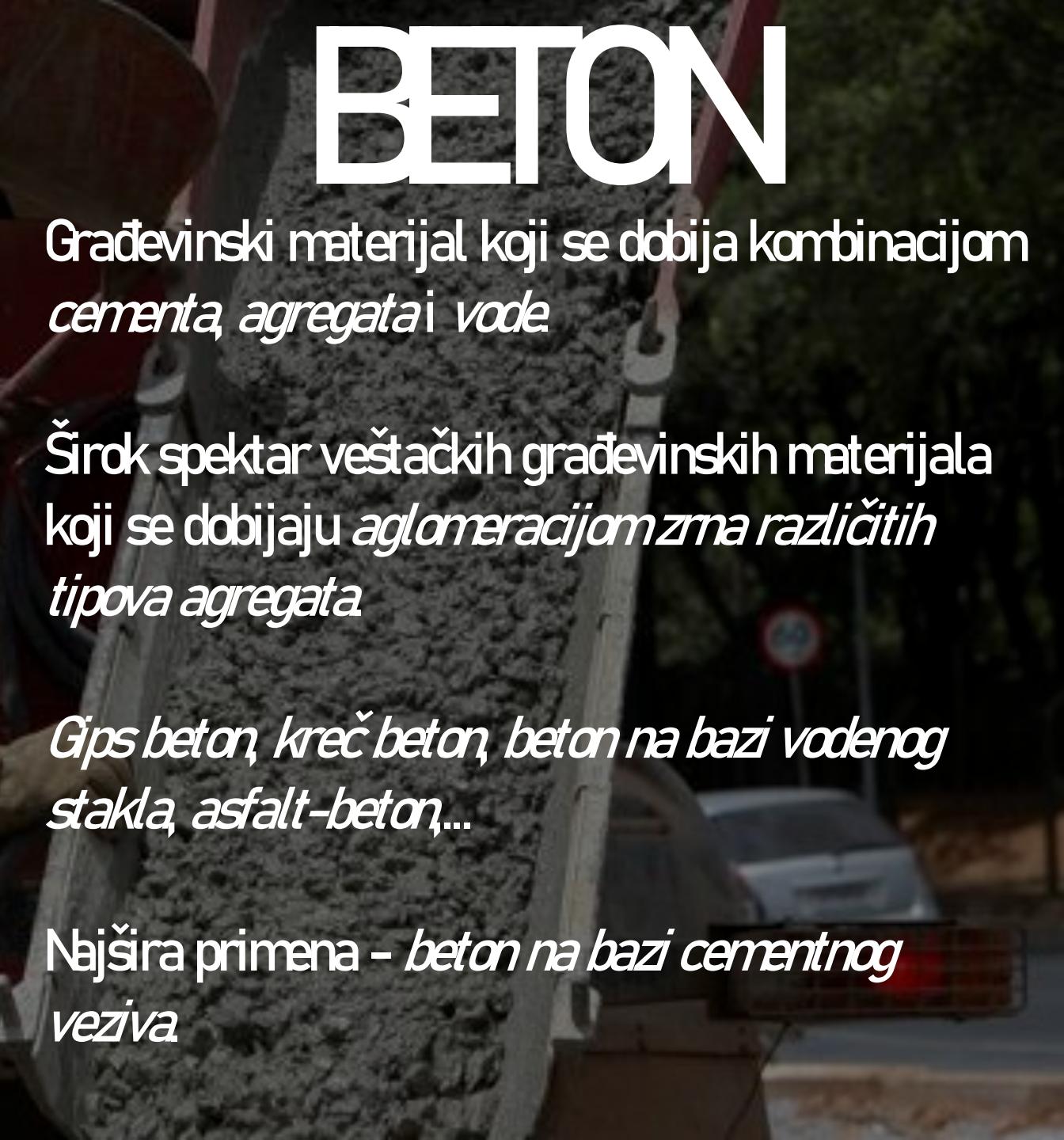
BETON

Gradevinski materijal koji se dobija kombinacijom
cement, agregata i vode

Širok spektar veštačkih gradevinskih materijala
koji se dobijaju *aglomeracijom zna različitih
tipova agregata*

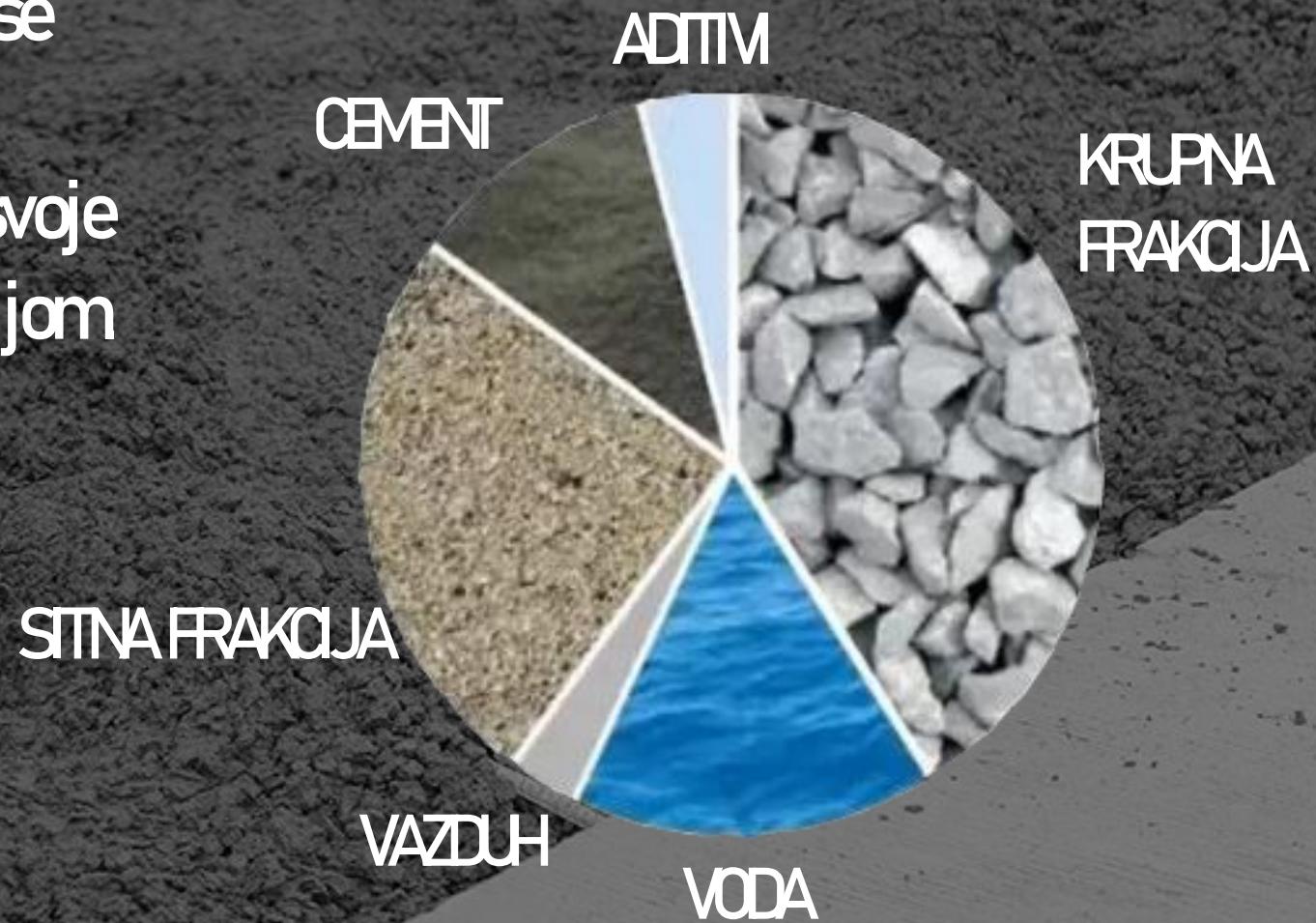
*Gips beton, kreč beton, beton na bazi vodenog
stakla, asfalt-beton...*

Najšira primena - *beton na bazi cementnog
veziva*

IZRADA BETONA

- Mešanjem cementa s vodom dobija se cementna pasta.
- Cementna pasta vremenom *menja* svoje agregatno stanje uzrokovano hidratacijom
- Receptura kojom se pravi beton predodređena je prije same izrade i pravi se namenski.
- Cement, voda, agregat, aditivi...

CEMENT

Mineralno vezivo koje se dobija mlevenjem veštačkog kamennog materijala koji se stvara pečenjem krečnjaka i gline. Moderna proizvodnja cementa uključuje i aditive kao što su gips, šljaka, pucolan i sl.

VODA

Neophodna komponenta svake betonske mešavine, postoje samo uz njen prisustvo moguć proces hidratacije. Kvalitet vode jako bitan, jer se njena nečistoća može odraziti na korozivnost armature, kao i na sam proces hidratacije.

AGREGAT

Čini dko 70% ukupne mase betona. Od agregata najviše zavise svojstva betonskih smješa i očvrslog betona. Koristi se rečni šljunak i pesak, ili njihove separirane i drobljene verzije. Drobjeni agregat skuplji, ali i bolji. Za manje potrebe, prirodni agregat.

PRIRODNI
ŠLJUNAK

- DOBJA SE DIREKTNO IZ REKE
- ODATLE SE DOMODI DO POGONA
- NA POGONU SE VRŠI SEPARACIJA
- KOD NAŠE BETONARE ŠIJUNAK SE UŽIMA
IZ DRINE KOJA JE 3 KM DALJOSTI

**SEPARIRANI
ŠLJUNAK**

- Postoje 4 frakcije šljunka
Do 4 mm
Od 4 mm do 8 mm
Od 8 mm do 16 mm
Od 16 mm do 32 mm
- Odvaja se pomoću separatora u *deponije (bunkere)*.
Sa linjski postavljenim trakama
Sa radijalnim boksevima

Deponije sa linijski i radnijalnim postavljenim separisanim šljunkom

ADM

■ Dodaci betonu - imaju zadatak da poboljšaju određene karakteristike sveže betonske mase i očvrstnog betona.

■ *Plastifikatori, aeranti, zaptivači, akceleratori, antifrizi,...*

BETONSKA BAZA

ZG inžinjering

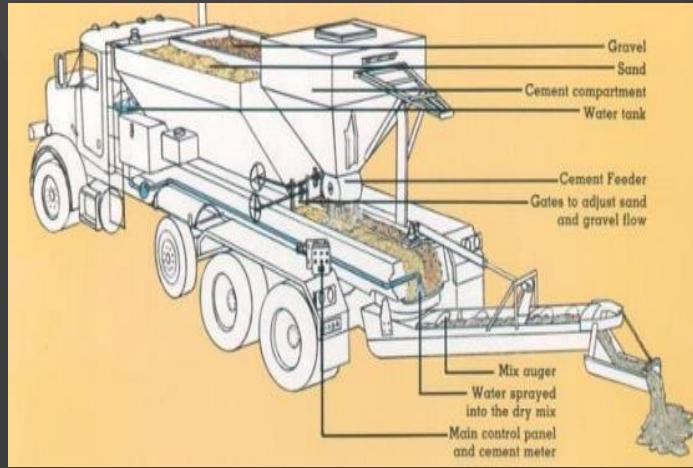
BETONSKA BAZA

ZG inžinjering

- Betonara (ili betonska baza) je opšti naziv postrojenja kojem se određeni materijali (šljunak, pesak, voda i cement) mešaju u određenim razmerama, dobijajući tako beton.
- Silosi, mešalica za beton, trake za dovlačenje materijala i sl.
- Fiksne i mobilne betonske baze.

KOMPAKTNÁ FABRIKA BETONA

MOBILNA FABRIKA BETONA

STRUKTURA BAZE

STRUKTURA BAZE

- Silosi
- Linijski silosi
- Mešalice
- Trakasti transporteri
- Pužni transporteri
- Dozatori
- Sistem za automatsko upravljanje*

STRUKTURA BAZE

KONUSNI SILOSI

- Skladištenje cementa i drugih praškastih materijala.
- Velikog dijapazona zapremina, za potrebe različitih tehničkih postupaka i procesa proizvodnje.
- Izrađuju se od čeličnog lima, cilindričnog oblika sa konusom na donjem kraju.
- Razna oprema po zahtevu kupca...

UNJSKI SILOSI

- Skladištenje agregata, njegovo vaganje i transportovanje do mešalice.
- Sastoji se od (najčešće) četiri bunkera, ispusnih levaka sa računarski upravljanim zatvaračima, kao i traka vase.

DOZATORI

- Instrumenti kojima se odmeravaju potrebne količine komponentnih materijala za pravljenje betona.
- Najviše u primjeni automatski dozatori.
- Odmeravanje komponenti se uvek vrši volumetrijski.
- Periodični i kontinualni rad.

MEŠALICE

- Omogućavaju sam proces mešanja sastojaka betona.
- Mešanje se ostvaruje preko rotora sa zavarenim kućištem na sebi.
- Rotor se sastoji od nekoliko poluga za mešanje betona.
- Poklopac se pravi kao dvodelni, tako da se jedan deo uvek može otvoriti.

TRAKASTI TRANSPORTER

- Transportni uređaj koji pomoću beskrajne trake prenosi materijal.
- Služe za horizontalni ili koritasti transport materijala.
- Transportna traka prebačena i zategnuta obično između dva bubenja i sastavni delovi pored beskrajne trake su
  - Ramovi konstrukcije
  - Valjci ili klizna podloga za nošenje trake
  - Zatezna i pogonska stanica

PUŠN TRANSPORTERI

- Pouzdan uređaj za transport zrnastih i praškastih materijala.
- Cevni i koritasti.
- Jedan ili više ulaza i jedan ili više izlaza.
- Izrađuju se kao stabilni i mobilni na kolicima i mehanizmom za promenu visine dizanja.

TRANSPORT BETONA

TRANSPORT BETONA

- Glavni zadatak - svež beton na mesto ugradnje mora stići onakav kakav je izšao iz mešalice.
- Dve vrste transporta
  - Spoljašnji - od betonske baze do gradilišta. Odvija se mikserima (kamionima).
  - Uhutrašnji - kroz gradilište. Odvija se pumpama za beton.

MIKSERI

- Kamioni...
- Transportna sredstva u kojima se beton tokom transporta *uzburkava* miješanjem čime se njegova svojstva održavaju na zahtjevanom nivou

TRANSPORTNE PUMPE

- *Stacionarne* - transportuju se vučom
  - Najčešće imaju velike kapacitete.
  - Cjevovod se usmjerava primjenom posebnih kranova sa zglobovom rukom
- *Mobilne autopumpe* - imaju samostalni pogonski motor.

AUTOMATIZACIJA BETONSKE BAZE

PRINCIJ P RADA

Potrebno je korpu u kojoj se sipa agregat dovesti do mešalice.

Pored agregata, dovode se i voda, cement i aditivi.

Rotor obrće poluge koje mešaju prethodno navedenu smješu elemenata koja se sjediniuje u beton.

Beton se izliva u mikser gdje se dalje transportuje.

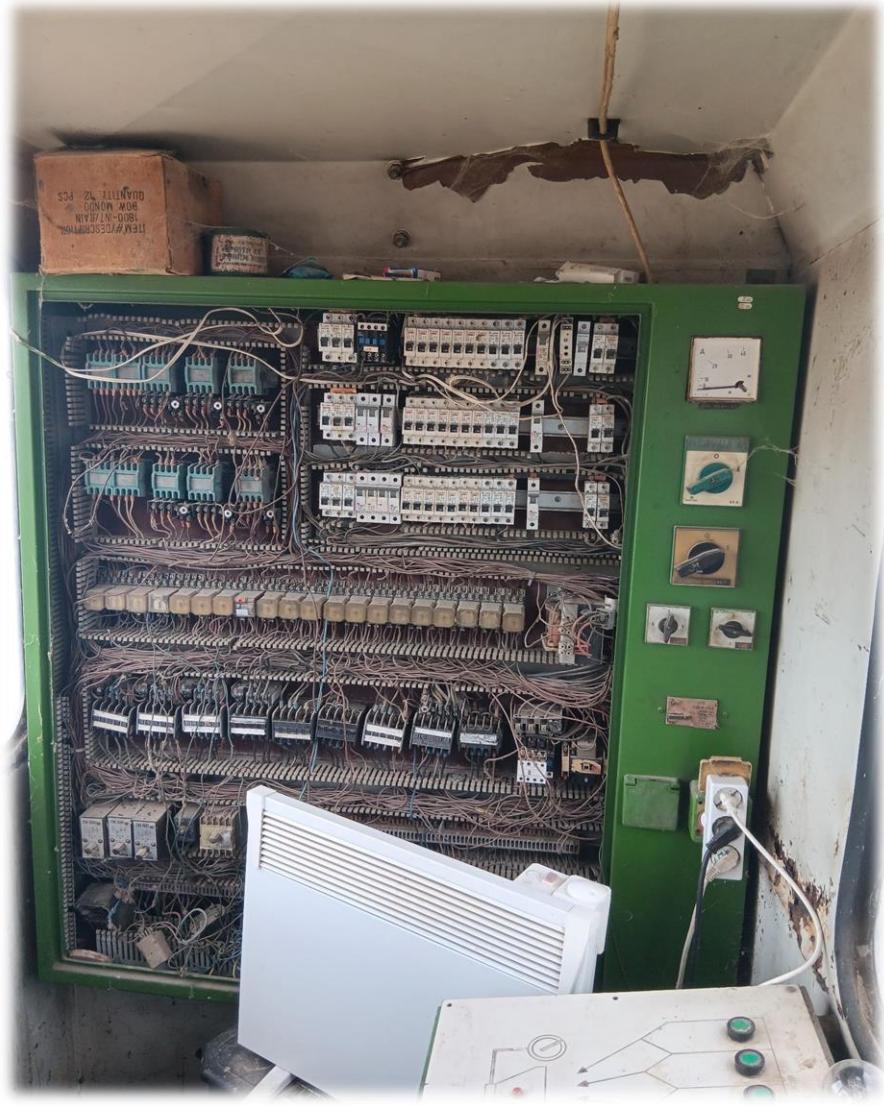
NEAUTOMATIZOVANA BETONSKA BAZA

Potrebna 2 operatera

Prvi operater vrši ubacivanje
agregata u korpu pomoću bagera,
dok se ne dostigne određena
masa

Drugi operater upravlja
procesom u kontrolnoj sobi

Kontrolna soba neautomatizovane betonare

NEAUTOMATIZOVANA BETONSKA BAZA

Problem

MATERIJALNA
VRIKASNOST

VREMENSKA
VRIKASNOST

LJUDSKI
RESURSI

REŠENJE?

AUTOMATIZACIJA

REŠENJE?

- Prvenstveno - predefinisanje receptura na upravljačkam uređaju, što lišava operatera manuelnog doziranja kompozitnih materijala.
- Dovoz agregata na sledeći način
  - Pneumatska klapna koja predstavlja bazu frakcionalih karpi se otvara.
  - Frakcija pada na pokretnu traku.
  - Zapremina aggregata prati se merenjem protoka aggregata.
  - Nakon dovoljne zapreme, traka se pali odvlači materijal do karpe.
- Rešeno pitanje operatera.

AUTOMATIZOVANA BAZA

Frakcione korpe i protokomer

AUTOMATIZOVANA BAZA

Donji i gornji položaj korpe

AUTOMATIZOVANA BAZA

- Korpa se penje do mešalice. Kada dostigne određenu visinu, kači mikroprekidač koji daje signal upravljačkoj jedinici da je korpa stigla.
- Najopasniji deo procesa - korpa se može prevagnuti. Zbog toga postoji dodatni mikroprekidač.
- Kad se završi prosipanje frakcije u mešalicu, korpa se vraća u danji položaj.

AUTOMATIZOVANA BAZA

- Pužni transporter dovlači cement iz silosa, čija se zapremina meri istim sistemom kao u slučaju agregata.
  - Protokomerom se meri količina vode i aditiva koja dolazi u bubenj mešalice.
- Upravljački uređaj prati struju motora kako bi reagovao u slučaju opreterećenja.

AUTOMATIZOVANA BAZA

- Pužni transporter dovlači cement iz silosa, čija se zapremina meri istim sistemom kao u slučaju agregata.
- Protokomerom se meri količina vode i aditiva koja dolazi u bubanj mešalice.

Upravljački uređaj prati struju motora kako bi reagovao u slučaju preterećenja.

AUTOMATIZOVANA BAZA

Dodavanje vode i aditiva u mešalicu

AUTOMATIZOVANA BAZA

Dodavanje cementa i istovar betona

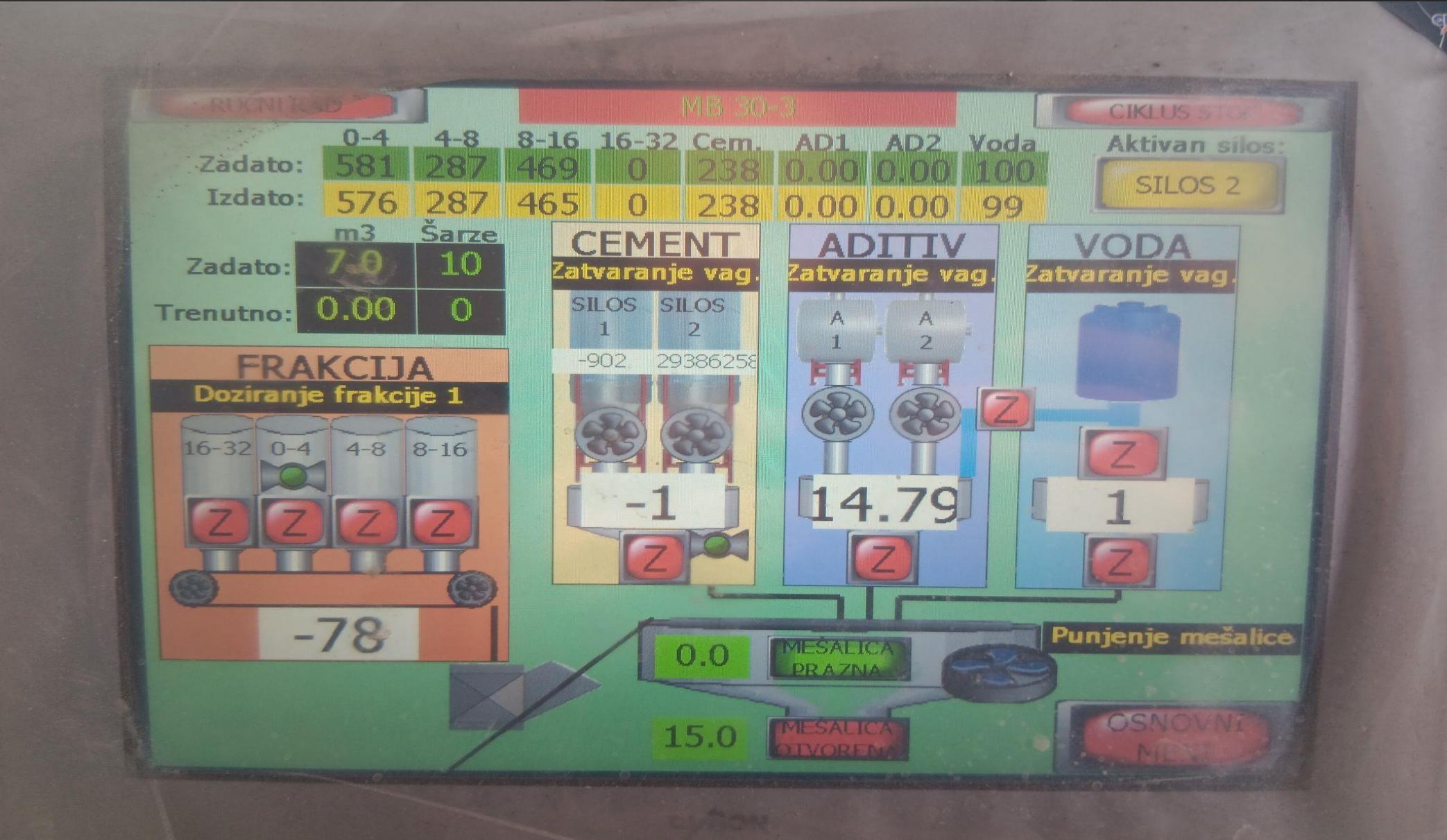
AUTOMATIZOVANA BAZA

Mere zaštite

Kontrolna tabla

Displej kontrolne table

ZADAVANJE RECEPTURE

12

MB 35-3 PUMPANI

Zadata frakcija 1:
(0-4 MM)

729

Zadati cement:

410

Zadata frakcija 2:
(4-8 MM)

427

Zadati aditiv 1:

0.00

Zadata frakcija 3:
(8-16 mm)

622

Zadati aditiv 2:

0.00

Zadata frakcija 4:
(16-32 mm)

0

Zadata voda:

142

POTVRDI**NAZAD**

Broj uključenja sistema:	1927	Ukupno frakcija 1:	70408507 kg
Vreme rada sistema:	9485 : 01 : 54	Ukupno frakcija 2:	34177003 kg
Broj uključenja mešalice:	16910	Ukupno frakcija 3:	55877951 kg
Vreme rada mešalice:	2397 : 29 : 5	Ukupno frakcija 4:	13417 kg
Broj uključenja kompresora:	2335	Ukupno prirodni šljunak:	0 kg
Vreme rada kompresora:	8690 : 53 : 21	Ukupno cement 1:	902 kg
Broj uključenja hidropumpe:	11608	Ukupno cement 2:	29445625 kg
Vreme rada hidropumpe:	3667 : 1 : 42	Ukupno cement 3:	0 kg
Broj uključenja puža 1:	25926	Ukupno aditiv 1:	51.81 l
Vreme rada puža 1:	833 : 19 : 48	Ukupno aditiv 2:	1315.34 l
Broj uključenja puža 2:	54527	Ukupno voda:	681059058 l
Vreme rada puža 2:	740 : 51 : 9		
Broj uključenja puža 3:	0		
Vreme rada puža 3:	0 : 0 : 0		
Broj uključenja pumpe A1:	47	UKUPNO ŠARŽI:	120168
Vreme rada pumpe A1:	0 : 5 : 11	UKUPNO BETONA:	84782.39
Broj uključenja pumpe A2:	109		
Vreme rada pumpe A2:	0 : 27 : 52		

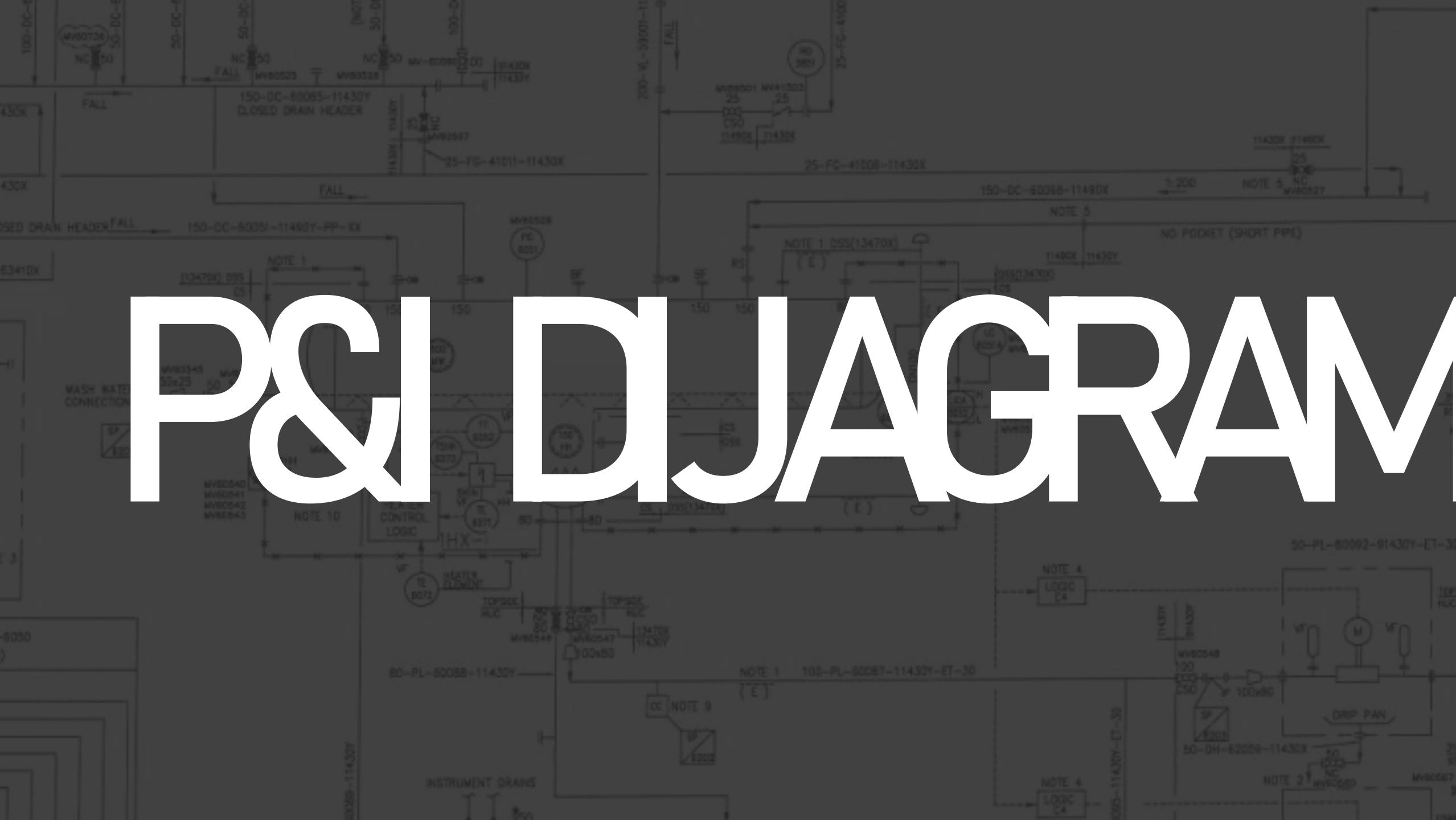
PREGLED
ŠARŽE

NAZAD

AUTOMATIZOVANA BAZA

STATISTIKA ŠARŽE

P&DIAGRAM

UAZ | IZAZ

AI	AO	D	DO
Senzor protoka frakcije 1	Otvorenost elektromagnetskog ventila za vodu	Senzor opterećenosti pokretne trake	Vibrator frakcije
Senzor protoka frakcije 2	Otvorenost ventila aditiva	Senzor opterećenosti kašike	Pneumatska klapna za frakciju 1
Senzor protoka frakcije 3		Detektor gornje granice položaja kašike	Pneumatska klapna za frakciju 2
Senzor protoka frakcije 4		Detektor donje granice položaja kašike	Pneumatska klapna za frakciju 3
Senzor protoka vode iz rezervoara		Detektor istovara kašike	Pneumatska klapna za frakciju 4
Ampermeter motora mešalice		Detektor opterećenosti mešalice	On/Off motor kompresora
Senzor protoka aditiva		Pneumatska klapna za frakciju 1 zatvorena	On/Off motor pokretne trake
Senzor protoka cementa		Pneumatska klapna za frakciju 2 zatvorena	On/Off motor kašike
		Pneumatska klapna za frakciju 3 zatvorena	On/Off motor mešalice

cementa		frakciju 2 zatvorena	kašike
		Pneumatska klapna za frakciju 3 zatvorena	On/Off motor mešalice
		Pneumatska klapna za frakciju 4 zatvorena	Klapna protoka cementa
		Signal rada motora kompresora	On/Off motor pužnog transportera
		Signal kvara motora kompresora	Klapna pražnjenja mešalice
		Signal rada motora pokretne trake	On/Off motor pumpe za vodu
		Signal kvara motora pokretne trake	On/Off motor pumpe aditiva
		Signal rada motora kašike	
		Signal kvara motora kašike	
		Signal rada motora mešalice	
		Signal kvara motora mešalice	
		Signal rada motora	

		Signal rada motora kašike	
		Signal kvara motora kašike	
		Signal rada motora mešalice	
		Signal kvara motora mešalice	
		Signal rada motora pužnog transportera	
		Signal kvara motora požnog transportera	
		Signal rada motora pumpe za vodu	
		Signal kvara motora pumpe za vodu	
		Signal rada motora pumpe aditiva	
		Signal kvara motora pumpe aditiva	

AI	AO	D	DO
Senzor protoka frakcije 1	Otvorenost elektromagnetskog ventila za vodu	Senzor opterećenosti pokretne trake	Vibrator frakcije
Senzor protoka frakcije 2	Otvorenost ventila aditiva	Senzor opterećenosti kašike	Pneumatska klapna za frakciju 1
Senzor protoka frakcije 3		Detektor gornje granice položaja kašike	Pneumatska klapna za frakciju 2
Senzor protoka frakcije 4		Detektor donje granice položaja kašike	Pneumatska klapna za frakciju 3
Senzor protoka vode iz rezervoara		Detektor istovara kašike	Pneumatska klapna za frakciju 4
Anpermeter motora mešalice		Detektor opterećenosti mešalice	On/Off motor kompresora
Senzor protoka aditiva		Pneumatska klapna za frakciju 1 zatvorena	On/Off motor pokretne trake
Senzor protoka cementa		Pneumatska klapna za frakciju 2 zatvorena	On/Off motor kašike
		Pneumatska klapna za frakciju 3 zatvorena	On/Off motor mešalice
		Pneumatska klapna za frakciju 4 zatvorena	Klapna protoka cementa
		Signal rada motora kompresora	On/Off motor pužnog transportera
		Signal kvara motora kompresora	Klapna pražnjenja mešalice
		Signal rada motora pokretne trake	On/Off motor pumpe za vodu
		Signal kvara motora pokretne trake	On/Off motor pumpe aditiva
		Signal rada motora kašike	
		Signal kvara motora kašike	
		Signal rada motora mešalice	
		Signal kvara motora mešalice	
		Signal rada motora pužnog transportera	
		Signal kvara motora požnog transportera	
		Signal rada motora pumpe za vodu	
		Signal kvara motora pumpe za vodu	
		Signal rada motora pumpe aditiva	
		Signal kvara motora pumpe aditiva	

HVALA NA PAŽNJU!

PITANJA?

